

Resa till Stavnäs skärgårdsmuseum och Sandhamn 6 oktober 2021

Vi startade resan från Liljeholmen i olycksbådande regn.

Men när vi steg ur framme i Stavnäs hade regnet upphört och det vädret höll sig som tur var hela dagen.

Halva gruppen på 38 personer gick först och fikade medan den andra gruppen gick till Skärgårdsmuseet för en guidning.

Museet har en omfattande samling av föremål och flera basutställningar med olika teman som berör skärgårdslivet förr.

Vi möttes där av två guider, som först gjorde en gemensam introduktion av museet och sen berättade lite om de färgstarka personerna på planscherna bakom deras ryggar.

Det var bland andra en sjuksköterska och en barnmorska, som fick rycka ut för att bistå människorna i alla väder även långt ut i skärgården och de blev riktiga profiler som alla kände till.

Sen delades vi in i två grupper för en rundvandring i museet.

Betydligt bekvämare tillvaro än de bofasta hade sommargästerna, som kom ut i skärgården till sommaren.

Så här kunde det se ut i ett uthyrningsrum. En utdragssoffa och en kamin fanns också.

Notera baddräkterna i gungstolen.

Vår guide var själv uppvuxen i skärgården och hade upplevt hur tufft livet kunde vara i olika sammanhang.

Här visar hon en skolsal från förr.

Hon berättade också några roliga episoder från sin egen skoltid.

Här är en avdelning med diverse hushållsartiklar. Det guiden håller i handen är en korkuppsdragare.

De korkar som satt i halsen på bl.a. ölflaskor åkte ibland ner i flaskan och då måste man ju få upp dem för att kunna använda flaskorna igen.

En trappa ner handlar det om jakt, fiske och även jordbruk liksom allmogebåtar och skutor, båtbyggeri och båtmotorer.

På väggen i fonden finns ett antal foton av Axel Sjöberg, känd skärgårdsskildrare, som vi senare skulle få se i Sandhamn.

Andra basutställningar i museet är:
Lanthandel
Skärgårdsköket
Skomakeri
Fyrar och lotsar
Tandläkarbåten
Optiska telegrafan
Barn i skärgården
Textilier

Om du vill veta mer, gå in på museets hemsida: www.skargardsmuseet.org

När grupperna hade bytts av och även vi fått fika, påbörjade vi promenaden genom Stavsnäs by till ångbåtsbryggan en bra bit bort.

Det blev en trevlig promenad, inte minst eftersom Per kände väl till trakten efter många års sommarvistelse i närheten.

Han guidade oss och pekade ut olika sevärdheter på vägen.

Här är det en lite park med en skämtsam konstutställning. Notera dalahästen med ett bildäck runt magen...

Här i den nedlagda skolan håller kulturföreningen till.

Stavsnäs vinterhamn redo att gå ombord på taxibåten Cascad för en bekväm färd ut till Sandhamn.

Efter cirka en halvtimmes båtresa lade vi till i Sandhamn vid ångbåtsbryggan.

Sandhamn var en viktig tullstation redan på 1600-talet.

I fonden här på bilden ser vi den gamla gula tullstationen från 1750-talet,

Till vänster om tullhuset syns en mindre gul byggnad, som är värds huset med anor från 1600-talet, där vi skulle äta vår lunch.

På kajen när vi anlände stod en välkomstkommitté – trodde vi.

Men det var det förstås inte. Strax efter oss lade skärgårdsbåten till för att föra passagerare till Stavnäs, samma båt som vi senare skulle åka tillbaka med.

Men när Waxholmsbåten la till var vi redan framme vid värds huset, där vi fick en härlig skärgårds-lunch.

De flesta valde stekt strömming.

Efter lunchen passade vi på att titta på Carl Eldhs statyett av Axel Sjöberg. skärgårdsskildraren, vars foton vi hade sett i museet.

Axel Sjöberg har också fått den här platsen uppkallad efter sig.

Så var det dags för en guidad tur runt i Sandhamn.

Även här delades vi upp i två grupper.

Vår guide såg till att synas och höras bra hela tiden.

Han tog oss först till det klassiska Seglarhotellet.

Han berättade om hotellets historia och viktiga roll i KSSS och regattasammanhang.

Hotellet blev omtalat i samband med att en knarkliga höll till där på 1970-talet.

Historien blev 2010 berättad i filmen "Himlen är oskyldigt blå" med Peter Dalle som den huvudansvarige.

Här vid kartan såg man tydligt att Sandön, där Sandhamn ligger, består av tre olika områden:
-bebyggelsen i Sandhamns by och hamnen i nordost
-det stora tallskogsområdet som sträcker sig över en stor del av ön och
- nere i sydost Trouville, den kända badstranden men också ett samhälle (här skymt av guidens arm).

Vi gick tillbaka dit där vi började i närheten av värdshuset och det kända bageriet och gick sen in i själva byn, den som många turister aldrig kommer till.

Det visade sig vara ett pittoreskt samhälle med både små stugor och stora villor.

Byn saknar gator och det finns inte några namn på de olika stigarna och vägarna vilket gör det svårt att hitta.

Längst uppe i nordväst ligger Kvarnberget varifrån man har vidsträckt utsikt mot norr och Rödkobbsfjärden.

Snett till höger ser man därifrån Sandhamnssundet och på andra sidan sundet Telegrafholmen, som har fått sitt namn av en optisk telegraf som fanns där förr.

På väg ner i byn igen kunde guiden peka ut flera sevärdheter i det lilla samhället där det bor ca 100 personer permanent med en livlig social gemenskap.

Här finns bl.a. en förskola, ett kapell och ett missionshus som driver Bed and Breakfast.

Under sommaren mångdubblas antalet personer på Sandhamn med alla sommargäster och turister.

Seglarhotellet är inte det enda hotellet på Sandhamn. Här får vi höra om Sands hotell som ligger inne i byn. Det är liksom Seglarhotellet idag en modern konferensanläggning.

Efter den intressanta rundvandringen var det dags att bege sig ner till bryggan för att ta Waxholmsbåten tillbaka till Stavnäs.

Därifrån blev det SL-buss till Slussen efter en lång och innehållsrik dag.